

Sygn. akt II Cz 190/16

POSTANOWIENIE

K., dnia 29 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Wojciech Vogt

Sędziowie: SSO Barbara Mokras

SSO Janusz Roszewski – spr.

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2016 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa R. M.

przeciwko Skarbowi Państwa – (...)

o zapłatę i nakazanie

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim

z dnia 17 grudnia 2015 r., sygn. akt I C 2516/15

p o s t a n o w i a :

oddalić zażalenie.

SSO Barbara Mokras SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski

Sygn. akt II Cz 190/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Kaliszu w części dotyczącej odszkodowania w wysokości 4.000.000 zł (pkt 1) oraz odrzucił pozew w pozostałym zakresie (pkt 2).

W uzasadnieniu wskazano m.in., że żądanie powódki dotyczy nakazania stronie pozwanej przesłania R. M. zawiadomienia z dnia 26 marca lub kwietnia 1993 r. o wpisie hipoteki w księdze wieczystej nr (...), a zatem nakazania doręczenia powódce zawiadomienia o wpisie hipoteki w księdze wieczystej. Czynność doręczenia jest czynnością procesową sądu podejmowaną w formie przepisanej dla takiej czynności bezwzględnie obowiązującymi przepisami ustawy procesowej oraz wobec osób podlegających jurysdykcji sądów polskich. Czynność taka jest czynnością konwencjonalną i - jako taka - nie może stanowić źródła stosunków, z których mogą wynikać stosunki cywilnoprawne. Tymczasem, droga sądowa - w znaczeniu ustalonym w art. 2 § 1 k.p.c. - jest dopuszczalna wtedy, gdy powód opiera swoje żądanie procesowe na zdarzeniach prawnych mogących stanowić źródło stosunków, z których mogą wynikać stosunki cywilnoprawne. Zdaniem Sądu Rejonowego nie ma podstaw do formułowania i uznania za

roszczenie żądania w postaci nakazania ponownego doręczenia zawiadomienia i dochodzenia go na drodze sądowej. W przedmiotowej sprawie Sąd dokonał doręczenia zgodnie z obowiązującymi przepisami, a brak doręczenia albo jego niewłaściwe wykonanie pozwala stronie wystąpić np. z wnioskiem o przywrócenie terminu do dokonania określonej czynności procesowej z jednoczesnym wykazaniem środkami dowodowymi obalenia domniemania wynikającego z potwierdzenia odbioru danego pisma czy zawiadomienia, ewentualnie z roszczeniem odszkodowawczym, co też powódka uczyniła. W tym stanie rzeczy, mając na uwadze dyspozycję przepisu art. 199 § pkt 1 k.p.c., zgodnie z którą sąd odrzuci pozew, jeżeli droga sądowa jest niedopuszczalna, orzeczono, jak w punkcie 2. sentencji postanowienia.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniosła powódka zaskarżając postanowienie w zakresie punktu 2. w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez – w istocie – jego uchYLENIE.

Z uzasadnienia zażalenia wynika, że skarżąca zarzuciła zaskarżonemu postanowieniu naruszenie art. 199 § 1 pkt 1 poprzez jego zastosowanie. Skarżąca podniosła, że nigdy nie otrzymała przedmiotowego zawiadomienia z dnia 26 marca lub 26 kwietnia 1993 r. o wpisie hipoteki w księdze wieczystej nr (...), pomimo ciężącym na organie procesowym obowiązku doręczenia właścicielowi nieruchomości zawiadomienia o wpisie hipoteki w księdze wieczystej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego oraz dokonane na ich podstawie rozważania prawne i uznaje je za własne.

W szczególności należy uznać za słuszne, wyrażone w motywach zaskarżonego orzeczenia, stanowisko Sądu I instancji, że czynność doręczenia pisma należy uznać za czynność konwencjonalną, skoro jest to czynność sądu przekazania pisma albo udostępnienia jego treści adresatowi, celem umożliwienia mu zapoznania się z jego treścią i poinformowania go o dokonaniu czynności procesowej sądu (innego podmiotu). Jednocześnie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego nakazują traktować przekazanie pisma czy też pozostawienie go w odpowiednim miejscu jako doręczenie pisma sądowego, tj. otrzymanie go przez adresata treści czynności procesowej sądu czy strony, ze wszystkim dalszymi następstwami tej czynności dla toczącego się postępowania, w tym w zakresie otwarcia i liczenia terminu do dokonania innej czynności procesowej. Rację ma przy tym Sąd a quo, że czynność konwencjonalna, polegająca na doręczeniu pisma sądowego, czy też brak takiego doręczenia, nie może stanowić źródła stosunków, z których mogą wynikać stosunki cywilnoprawne. Wynika to m.in. z faktu, że w sytuacji braku doręczenia stronie pisma procesowego albo jego niewłaściwego wykonania, stronie przysługują przewidziane w przepisach postępowania środki procesowe pozwalające na zapobieżenie wynikającym z tego niekorzystnym dla niej skutkom prawnym, jak również możliwość wystąpienia z roszczeniem odszkodowawczym, będącym przedmiotem niniejszego postępowania.

W konsekwencji należy uznać, że zasadnie Sąd Rejonowy przyjął, iż dla dochodzonego przez powódkę żądania nakazania doręczenia zawiadomienia o wpisie hipoteki w księdze wieczystej nie jest dopuszczalna droga sądowa - w znaczeniu ustalonym w art. 2 § 1 k.p.c. – gdyż powódka opiera swoje żądanie procesowe na zdarzeniach prawnych nie mogących stanowić źródła stosunków, z których mogą wynikać stosunki cywilnoprawne, co uzasadniało odrzucenie w tym zakresie pozwu, na podstawie przepisu art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

SSO Barbara Mokras SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski